

Kasvua ruoka-alan yrityksille maaseutuohjelmasta

Aloittavat ja kasvua hakevat ruokayritykset voivat saada rahoitusta Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmasta. Et tarvitse maatilaa voidaksesi hakea maaseutuohjelman tukia. Selvitä liiketoimintasi kehittämiseen sopivin vaihtoehto ja hae rahoitusta!

Maataloustuote vai elintarvike?

Tuki ja sen ehdot määräytyvät sen mukaan, jalostaako yrityksesi maataloustuotteita (ns. Annex I -tuote) vai valmistaa se elintarvikkeita (ns. Non-Annex I -tuote). Voit tutustua Annex I maataloustuotteiden listaan osoitteessa www.mmm.fi/maataloustuotteet

Maataloustuotteita jalostava yritys

Voit saada maaseudun yritystukia, jos pieni tai keskisuuri yrityksesi jalostaa maataloustuotteita. Maataloustuotteiden jalostamisella ja kaupan pitämällä tarkoitetaan yritystoimintaa, jossa yritys ostaa maataloustuotteita (Annex I -listalla oleva tuote) ja jalostaa niitä niin, että tuote on edelleen Annex I -listalla oleva maataloustuote. Maatila voi saada jalostuksen ja kaupan pitämisen tukea tilalla tuotettujen tuotteiden myymiseen erillisestä myyntipisteestä.

Elintarvikkeita valmistava yritys

Voit saada maaseudun yritystukia, jos pieni yrityksesi tai maatilasi valmistaa elintarvikkeita (ns. Non-Annex I -tuote). Vain maaseudulla toimiville elintarvikeyrityksille voidaan myöntää maaseutuohjelman rahoitusta. Kysy ELY-keskuksestasi, mitkä alueet seudullasi on määritelty kaupunkialueiksi ja mitkä maaseutualueiksi. Myös suurten kaupunkien kuntarajojen sisällä voi olla maaseutualueita.

Muita tuen ehtoja

- Tuenhakijan tulee olla vähintään 18-vuotias luonnollinen henkilö tai sellainen osakeyhtiö, avoin yhtiö, kommandiittiyhtiö tai osuuskunta, jossa määräysvalta on 18 vuotta täyttäneillä henkilöillä.
- Tukea ei myönnetä suurille yrityksille.
- Tuettavan yrityksen toiminta on niin vakaalla pohjalla, että yrityksellä on edellytykset jatkuvaan kannattavaan toimintaan. Ainakin yksi henkilö (yrittäjä tai palkattu työntekijä) saa yrityksestä pääasiallisen toimeentulonsa. Jos sinulla on myös maatala, riittää, että yrityksesi yhdessä maatalouden harjoittamisen kanssa antaa yhdelle henkilölle toimeentulon.
- Sinulla tai yrityksesi työntekijöillä on riittävä ammattitaito.
- Tuki ei saa vääristää kilpailua. Erityisesti tähän kiinnitetään huomiota paikallisilla markkinoilla toimivien yritysten kohdalla. Paikallismarkkinoiden kehittymistä voidaan tukea silloin, kun kyse on maataloustuotteiden myynnistä suoraan kuluttajille tai lyhyissä toimitusketjuissa (jos sinulla on esimerkiksi maataloustuotteita myyvä kauppa).
- Tuki maksetaan jälkikäteen, joten tarvitset myös omaa rahaa.

Monenlaisia mahdollisuuksia kasvuun

Voit saada rahoitusta erilaisiin tarpeisiin:

- **Perustamistuki** uuden yrityksen perustamiseen, olemassa olevan uudistamiseen ja kokeiluihin.
- **Investointituki** erilaisiin hankintoihin.
- **Investoinnin toteutettavuustutkimus** investoinnin suunnitteluun.
- Ruoka-alan yritysten yhteistyöhankkeisiin.

Perustamistuki avuksi uuden alussa – vain elintarvikeyrityksille

Jos olet perustamassa elintarvikealan yritystä, muuttamassa nykyisen yrityksesi toimialan elintarvikeyritykseksi tai haluat tehdä uutta toimintaa koskevan kokeilun, voit hakea yrityksen perustamistukea. Perustamistukea voidaan myöntää vain elintarvikeyrityksille eli yrityksille, joiden jalostuksen lopputuote on elintarvike (ns. Non-Annex I -tuote).

Perustamistuki helpottaa yritystoiminnan aloittamista ja rohkaisee uutta yrittäjää yrityksen alkutaipaleella. Perustamistukea voit käyttää yrityksen perustamissuunnitelman toteuttamiseen, esimerkiksi seuraaviin toimenpiteisiin:

- liiketoimintaan valmentavan neuvonnan ostamiseen
- tuotekehityshankkeisiin
- tuotannon pilotointiin
- markkinointisuunnitelman laatimiseen
- koemarkkinointiin
- kansainvälistymisselvitykseen.

Myös toimiva yritys voi saada perustamistukea, jos se suuntautuu uuteen liiketoimintaan.

Liiketoimintasuunnitelmasi tulee olla valmiiksi hiottuna ennen tuen hakemista. Olet myös asettanut tavoitteet, määritellyt tarvittavat toimenpiteet sekä arvioinut, mitä niiden toteuttaminen tulisi maksamaan. Voit käyttää liiketoimintasuunnitelmasi pohjana yleisesti käytössä olevia liiketoimintasuunnitelmamalleja, esimerkiksi Yritys-Suomi-verkko-palvelussa laadittavaa liiketoimintasuunnitelmaa. Yritys-Suomi.fi:ssä on lisäksi runsaasti tietoa uuden yrityksen perustamisesta ja sen edellyttämistä toimenpiteistä: www.yrityssuomi.fi.

Voit saada perustamistukea 5 000–35 000 euroa liiketoimintasuunnitelmaan ja sen toteuttamiseen perustuen. Kokeiluun voit saada tukea 2 000–10 000 euroa. Tuki maksetaan kahdessa tai kolmessa erässä.

Selvitä investoinnin edellytykset etukäteen toteutettavuustutkimuksella

Harkitsetko investointia? Voit saada tukea investoinnin edellytysten selvittämiseen ja suunnitteluun ennen investoinnin aloittamista. Tuki on tarkoitettu asiantuntijapalveluiden hankintaan.

Toteutettavuustutkimukseen myönnetty tuki ei edellytä investoinnin toteuttamista. Selvitys voi myös päätyä lopputulokseen, että investoinnin toteuttaminen ei ole järkevää tai investointi kannattaa toteuttaa myöhemmin.

Toteutettavuustutkimuksella voit esimerkiksi selvittää, onko tarkoituksenmukaisempaa hankkia valmis tuotantorakennus sen sijaan, että rakentaisit uuden. Tai olisiko taloudellisempaa hankkia koneita käytettynä, vaikka käytettyihin koneisiin tukea ei voidakaan myöntää.

Maataloustuotteiden jalostusyritys voi saada tukea toteutettavuustutkimukseen 40 % hyväksytyistä kustannuksista.

Elintarvikkeita valmistava yritys voi saada tukea toteutettavuustutkimuksen 50 % hyväksytyistä kustannuksista vähämerkityksisenä tukena (ns. de minimis -tuki). Selvitä etukäteen kuluva ja kahden sitä edeltävän verovuoden aikana saamasi vähämerkityksisen tuen määrä, sillä et voi saada tukea, jos vähämerkityksisen tuen määrä ylittää 200 000 euroa kolmen viimeisen verovuoden ajalta.

Investointituki helpottaa hankinnoissa

Sekä toimintaansa aloittavat että jo toiminnassa olevat yritykset voivat hakea tukea yrityksensä investointeihin. Investointitukea voit saada 20–40 % tukikelpoisista kustannuksista. Investointituen tukitasot vaihtelevat sen mukaan, onko yritys maataloustuotteita jalostava vai elintarvikkeita valmistava yritys, mikä yrityksen koko on ja millä maantieteellisellä tukialueella se sijaitsee.

Voit hakea investointitukea:

- uusien koneiden ja muun käyttöomaisuuden hankintaan
- rakennusten hankintaan ja rakentamiseen
- aineettomiin investointeihin, kuten tietokoneohjelmistojen, patenttien, käyttöilupien, tekijänoikeuksien tai tavaramerkkien hankkimiseen
- tietokoneohjelmistojen kehittämiseen sekä valmiiden ohjelmistojen hankkimiseen ja räätälöintiin oman yrityksen tarpeisiin.

Yhteistyöstä voimaa ruoka-alan yrittäjyyteen

Yritysryhmähankkeessa ryhmä yrityksiä kehittää toimintaansa sekä yhteisillä että yrityskohtaisilla kehittämistoimilla. Tavoitteena voi olla esimerkiksi kehittää uusia tuotteita ja menetelmiä, lyhyitä toimitusketjuja, markkinointi- ja myyntiyhteistyötä tai yhteisiä tuoteperheitä. Yritysryhmähankkeen lopputuloksena voi olla vaikkapa yrityksiä palvelevan osuuskunnan perustaminen tai vientirenkaan käynnistäminen.

Tuen yritysryhmälle hakee jokin kehittämisorganisaatio, joka toimii hankkeen hallinnoijana: neuvontajärjestö, kehittämissyhtiö tai muu vastaava julkisoikeudellinen tai yksityisoikeudellinen yhteisö. Hallinnoija kokoaa sopivan joukon maaseudulla toimivia mikro- ja pienyrityksiä ryhmäksi. Se suunnittelee yhdessä osallistujayritysten kanssa kaikille yrityksille yhteisen kehittämisosion ja sopii osallistujayritysten kanssa näiden yrityskohtaisista toimenpiteistä sekä laatii kustannusarviot. Yhteisen osion kustannuksiin

Investointituen tukitasot

Maataloustuote (ns. Annex I)	Mikroyritys	Mikroyritysten yhteisinvestointi	Pienyritys	Keskisuuri yritys
I tukialue	35 %	40 %	30 %	25 %
II tukialue	35 %	40 %	30 %	20 %
III tukialue	35 %	40 %	30 %	20 %
Elintarvike (ns. Non-Annex I)	Mikroyritys	Mikroyritykselle ilman tieyhteyttä olevilla saarilla	Pienyritys	
I tukialue	35 %	35 %	35 %	
II tukialue	20 %	35 %	20 %	
III tukialue	20 %	35 %	20 %	
Viitasaaren, Pihtiputaan, Äänekosken ja Konneveden kunnat	30 %	35 %	30 %	

Tutustu tukialueisiin 2014-2020: www.mmm.fi/yrittajyys

lasketaan mukaan myös hankkeen hallinnoinnista ja kokoamistyöstä syntyvät kustannukset.

Hallinnoija hakee tukea ja se maksetaan samalla tavalla kuin muissakin kehittämishankkeissa. Tuki jaetaan osallistujayrityksille de minimis -tueksi, vaikka yritykset saavat hyödyn kehittämisspalveluina eikä rahana. Yritykset välttyvät kokonaan hankehallinnon vaatimalta työltä.

Yritysten kokoluokat

Yrityskoon määrittely perustuu pk-yritysmäärittelmään, jota käytetään myönnettäessä EU-osarahoitteista tukea:

- **Mikroyritys:** alle 10 työntekijää ja liikevaihto tai tase alle 2 miljoonaa euroa
- **Pienyritys:** alle 50 työntekijää ja liikevaihto tai tase alle 10 miljoonaa euroa
- **Keskisuuri yritys:** 50–249 työntekijää ja liikevaihto alle 50 miljoonaa euroa tai tase alle 43 miljoonaa euroa
- **Pk-yritys:** alle 250 työntekijää
- **Suuryritys:** vähintään 250 työntekijää tai liikevaihto yli 50 miljoonaa euroa tai tase yli 43 miljoonaa euroa.

Tule mukaan lähi- ja luomuruoan verkostoon!

Toimiiko yrityksesi lähi- tai luomuruoan parissa? Toivotamme sinut tervetulleeksi alan toimijoiden verkostoihin! Valtakunnalliset lähiruoan ja luomun koordinaatiohankkeet tiivistävät alan toimijoiden yhteistyötä vuosina 2015–2018. Verkostoitumisen avulla tavoittelemme uutta kilpailukykyä koko alalle. Tule mukaan – voit saada oppeja ja oivalluksia omaan toimintaasi ja jakaa omia onnistumisia muillekin!

Ota yhteyttä:

<https://www.maaseutu.fi/lahiruoka>

<https://www.maaseutu.fi/luomu>

Tuen hakeminen

mavi.fi/hyrra

Tuen haku käy näppärästi verkossa. Hyrrä-palvelussa voit hakea tukea, seurata asiasi käsittelyä ja selata hakemustietojasi. Hyrrä-palvelun käyttö ei vaadi erityistaitoja. Sähköisen hakemuksen täyttäminen on vaivatonta ja järjestelmä ohjaa sen tekemisessä askel askeleelta. Hyrrä-palvelussa pyörähdät asioimassa kätevästi kellon ympäri omalta kotikoneeltasi.

Ota yhteyttä!

ELY-keskukset ja Leader-ryhmät kertovat lisää yritystukien ehdoista ja hakemisesta.

www.ely-keskus.fi

www.leadersuomi.fi

Lisätietoa verkossa

www.mavi.fi/yritystuet

maaseutu.fi

www.yrityssuomi.fi

<https://www.maaseutu.fi/lahiruoka>

<https://www.maaseutu.fi/luomu>

www.mmm.fi/yrittajyys

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

MAASEUTU.FI

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

